

קהל היעד: התכנית מיועדת לשתי כיתות יב, במשך שנת לימודים אחת.

לימודי מחשבת ישראל: המקצוע 'מחשבת ישראל' הוא מקצוע דגל בבית הספר, הנלמד בכיתות ט- יב, במשך סה"כ של 14 שעות + ימי עיון יעודיים. סה"כ 5 יחידות לימוד (לא כולל ספרות). שפת המקצוע והשאלות הערכיות שהוא מציב, משפיעות על תחומי דעת רבים נוספים (פילוסופיה של ההלכה בשעורי הלכה, מחשבת חז"ל ומחשבת המקרא ועוד). בכיתה יב נלמדות 6 שעות מחשבת ישראל, מתוכן שעה תכנית ייחודית 'מגדר ומשפחה ביהדות' (מצטרפת לשעתיים ב- יא' + יום עיון); שעתיים וחצי בשבוע תכנית ייחודית 'גישות לאמונה' (+ימי עיון); שעתיים וחצי בשבוע תכנית 'אמונה וגאולה' + שלושה ימי עיון של 12 שעות (בנושא 'אמונה בשעת משבר', אחד מהם בליווי הורים).

דרכי הוראה והערכה חלופיות ומועדי הערכה:

- א. הוראה פרונטלית ולימוד בחברותא - דרכי ההוראה מגוונות. הלמידה בכיתה היא בחלקה באופן פרונטאלי ובחלקה בחברותות. יש לציין כי כיוון ש'חברותא' היא שם משותף לצמד לומדות ולשיטת לימוד שמצמצמת את התיווך בין הלומדת לטקסט, פעמים רבות הופכת הכיתה כולה ל'חברותא', במובן זה שהמורה אינה מלמדת את תפיסתה היא על המקור הנלמד, אלא הטקסט מונח בפני הבנות וכל אחת מציגה את הבנתה ואת המפגש שלה עם ההוגה או המקור הנידון.
- ב. **שיתוף ערכי-רגשי-אישי** – נושאי הלימוד אינם תכנים חיצוניים בלבד אלא תכנים פנימיים משמעותיים, המשפיעים על עולם הזהות, האמונה ואורח החיים של התלמידה. אני מבקשות לקיים שיח בין רבדים שונים בנפש ולהביא לידי ביטוי בכיתה ובאירועי ההערכה רבדים שונים אלו.
- ג. **פריצת הגבולות שבין הבית והכיתה** – אנו מבקשות לשלב בין הבית והכיתה, להזמין את ההורים לדיונים שלנו ואת התלמידות להמשיך את השיח בבית. לשם כך נפנה אותן להתייעץ ולהביא תגובות מהבית בהזדמנויות שונות- בשיעור ובעבודות, וכן נזמין את ההורים ליום עיון העוסק באמונה בבית הספר וכן להצגת תוצרים.
- ד. **הוראה באמצעות דילמות** – על מנת ליצור רלוונטיות ומשמעות עכשווית לתכני הלימוד, אנו מבקשות להציג את תכני הלימוד וכן את אירועי ההערכה, כתגובות לדילמות מעולמן של התלמידות והתמודדות איתן. הדבר יבוא לידי ביטוי במבנה השיעורים, במבנה הדיונים, באירועי ההערכה ובסיכומי התכנים.
- ה. במהלך השנה תידרשנה התלמידות ליצור **תלקיט של עבודות מגוונות**, שיוצגו בהמשך. חלקן ייעשו בכיתה וחלקן בבית, על מנת לעבד וליישם את הלימוד בדרכים מגוונות, שיעודדו את הבנות לחשוב על נושאי השיעור, לקשר אותם לחיים שלהן, לבחון את אורח חייהן בפועל לאור הערכים שהן מזדהות איתם, ולקבל על עצמן החלטות לעתיד. **העבודות משלבות פרוייקט PBL אמנותי, כתיבה תהליכית-תיאולוגית, התמודדות עם דילמות, פיתוח מניוון קריאה עצמאיות, יכולות ניתוח ויישום מסדר גבוה ועוד.**

1. אירועי הערכה מתוכננים בתכנית

תאריך סיום הערכה	משקל יחסי	סוג האירוע

חשוון תשע"ח	10%	הבעת עמדה בעקבות רס"ג – עבודת כתיבה
כסלו תשע"ח	10%	עבודה יצירתית
טבת תשע"ח	15%	עיקרי אמונה – עבודת כתיבה
שבט תשע"ח	25%	מבחן + אנסין
ניסן תשע"ח	20%	עבודה – התמודדות תיאולוגית +אנסין – עבודת כתיבה
לאורך השנה	10%	ללמוד וללמד – שיתוף בתכנים מחוץ לכיתה ו/או לבית הספר – למידה פעילה ופרזנטציה בפני קהל

לאחוזים אלו יש להוסיף 10% תלמידאות, על מנת להגיע ל – 100%

הצעת הלמידה ובעיקר ההערכה המוצעת פה, מבקשת להפגיש בין החומר הנלמד ובין עולמן הפנימי, הדתי והתיאולוגי של הבנות. לא רק ללמוד על אמונה אלא לחוות אמונה, לשוחח על אמונה, לבחון את מקומה בחיינו, את גבולותיה והשלכותיה, לקחת את השאלות ואת המשימות הביתה – אל המשפחה ואל החניכים, לשוחח עם ההורים ועם החברים על הנושאים הללו, לנטוע אותם בליבן. חלק מן המשימות הלימודיות יעשו בכיתה וחלקן בבית, גם בתוך הכיתה – ישולבו חברותות ולימוד עצמאי של הטקסט ומשימות קטנות, אשר לא תהיה עליהן הערכה מסודרת. העבודות המשמעותיות המפורטות למעלה, יהפכו את ההגות היהודית לקרובה ורלוונטית, משמעותית לחוויות החיים העוברות על הבנות כאן ועכשיו, התוצר ידרוש שילוב של אינטלגנציות ורבדי נפש נוספים, הלימוד באמצעות דילמות יצור רלוונטיות ויקרב את הלימוד אל החיים. מטרתנו היא לתת ביד התלמידות כלים

המעטפת הפדגוגית בבית הספר מתנהלת בשלוש רמות:

- א. מורי המקצוע מלווים ברכות בית מדרש וברכות פדגוגית של בית הספר. ישיבות של צוות התכנית מתקיימות מדי שבועיים, ובהן תכנון משותף של מהלכי הלימוד, בקרה ומעקב וכן - הכנה של שיעורים, ימי עיון, אירועי הערכה עתידיים וכד'. יש לציין כי בשנה זו נוסעות רוב תלמידות השכבה לפולין ונערכת הכנה תוכנית אינטנסיבית לנסיעה. שעורי מחשבת ישראל משתלבים גם בהכנה זו וישיבות מקצועיות נערכות עם מחנכות הכיתות, רכזת החטיבה העליונה ומנהלת המשלחת.
- ב. אנו עובדות בשיתוף פעולה עם תיכון הבנים המקביל, רכזת בית המדרש עובדת בתיאום עם רכז מחשבת ישראל ואנו מתייעצים, משווים הצלחות, ומשוחחים על אתגרים, על מנת שהניסיון בכיתות של כל אחד מאיתנו, ישמש גם את האחר.
- ג. במקצועות היהדות אנו מלווים על ידי צוות מכון הרטמן, והיועץ הפדגוגי שלנו, הרב ד"ר אריאל פיקאר, עמו אנו מתייעצות על שאלות תוכן וזהות.

פיתוח מקצועי של המורים המלמדים בתכנית.

תכניות היהדות בבית הספר ובתוכן תכניות מחשבת ישראל משתפרות ומשתכללות מדי שנה. הן במהלך השנה והן במהלך הקיץ, בוחן צוות המורים המסיים יחד עם צוות המורים הנכנס ורכזת בית המדרש את

התכניות לפרטיהן ומגבש דרכים להעלות את הרמה, את הפדגוגיה, את ההתאמה לתלמידות השונות ואת
ההשלכות הערכיות של התכנית. מפגש זה הוא אחת הדוגמאות לכך.